

Titel: Junior Philopatrias Besvarelse til Beelzebul Fukssvanser, som svigagtelig og saare underfundelig kalder sig Rosentorne.

Citation: "Junior Philopatrias Besvarelse til Beelzebul Fukssvanser, som svigagtelig og saare underfundelig kalder sig Rosentorne.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 4, ?, 1771*, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_004-shoot-workid1_004_014.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 4

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Junior Philopatreias

Besvarelse

til

Beelzebul

Fukssvanker,

som

svigagtelig og saare underfundelig

kalder sig

Rosentorne.

Indhold:

1) Om Dievelens Magt, Vælde og Argelist paa Jordkloden. 2) Om Mikkell Rævs Forekiol. 3; Nærmere Afklædelse af Paafugle-Fædrene med videre. 4) Til det Respectuose Publicum om hvad i Hænde haves af Manuscripter til behagelig Udgivelse om forlanges.

København, 1771.

2

Veretas Odium paret

Det er saa meget som f. E.

Den som siger Sanden Plager gierne Fanden.

eller ogsaa saadan:

Den, som Sanden siger Efter ham den Onde higer.

Det er et gammelt Ordsprog ꝛ: Ordspil ꝛ: Adagio, at Sanden er altid ilde hørt: Saasnart som Sandheden træder frem for Lyset, saa bliver man strax bagvasket og hudstrøgen. Man har ikke nødig at gaa længere tilbage i Tiden end til de hellige Profeters Tider. Blev ikke Paulus hudstrøgen og fik tre gange syv og tinge Slag, om jeg mindes ret, fordi han ikke skyede sig for den leede Konge Agreppa, men maledede ham af ligesaa sort som Kul. Og Jonas matte ligge i Hvalfiskens Bug tre Dage og Nætter tre (vid. Krønik) Og Morten Lutter maatte tage sin Tilflugt til Keyser Carl den 12te til Sikkerhed alt for den Avins Skyl

3

som han maatte udstaae, for han ikke ville staae under Pavens Utugt og Forkrenkelighed, men var en ret christelig Fortolkere af Troen og den reene Lærdom. Og Jacob Bøhm siger ogsaa noget. Men jeg vil ikke gaae dybere ind i Historien med dig, for du er vel ligesaa klog der som i dine øvrige Handteringen. Men herom meer siden.

Imidlertid kunde du dog for at blive overbevist om denne gamle Slangens Argelist paa Eyropa læse Geert Westfalers Reysebeskrivelse fra Hamborg til Altona beskrevet af ham selv. Diste store Mænds Exempler har været mig til megen Trøst, Husværelse og Solacement, da jeg greb til Pennen for at komme mit trengende Fædreland til Hielp; thi hvorlunde skulle jeg have bædre Skæbne ꝛ: Lykke ꝛ: Fortyn end alle disse, hvis Skoe-Tvinge jeg er ikke værd at opløse, som skrevet staaer.

Skulle Danner Kongens Majestæters Land ikke hoste Frugten af mine Economiske Oplysninger, som jeg kand

have samlet saavel i Eyropa som i Vestindien med sine Eylænde og vedkommende Tilbehør, fordi der er en Fukssvanser ☉: Mikkell Ræv ☉: Ridderrød iblant os, der forhader sit Fædreland og med den Spor og Spe, som han spyer paa

4

mig, ville underkue mig til at nedlægge min Pen.

Er der ikke Vand i Stranden der oprører Bølgerne, og ligerviis som Plokfisken kand koges, om man enddog bruger Koeureenlighed dertil, med Tugt at sige; saaledes kan og Patrioten blive sat i Bevægelse og Ivring, naar en Hund gjør. Men mere herom i det Værk om suur Sild.

Første Disputation

eller

nærmere Underfølgelse om Mikkell Rævs

Forekiol.

Credat Judeus Apollo Rap. Macolp.

For de eenfoldiges Nytte udsat i vor danske Tungemol saaledes:

Hvem der vil ikke troe det maa have et Steen Hierte.

Jun. Philop. Jeg matte have meget lit Tugt og Opførelse, dersom jeg vilde beegne min Herre med ligesaa stor Uhøviskhed og Impolitece, som du gjør ved mig.

5

Du sætter et Svinehoved neden under eller en anden Krusse Dulle, og siden siger I jeg har Collig eller Mavepine, seer du ikke her din Ondskab ☉: Malise og Vankundighed, at du vil tillægge Sviin, som dog ikke nedstammer fra Adam menniskelige Fuldkommenheder. Men naar Satan først faaer een i sine Kløer, saa sparer han hverken Religion, Fiskerier & c. med videre. Men aprotaa kiender du det forhexede Dreng-Barn. Jeg vil intet sige, du er Autor, men du vil nok re vansere dig paa mig, see det Skrift kaldet Sandheds Elskeres Besvarelse med mere. Thi jeg skal ey aflade at tage gode ærlige Folkes Parti og Forsvarelse, som lide for Forfølgelsens Skyld i denne Ødelæggelsens Vederstyggelighed, som sagt er, og saa min Styl og Ortografi, som du siger, du har søgt at emitere og efterkomme. Men fikst du Pæren! Er du bevandret i den gamle Old og Stammebøgerne? Har du Conduitte i den første At fra Kong Dan og Islands Opkomst? Har du læst Knytlinga, Aslachsonius og Peder Syv? Men jeg seer nok dine Renker og Stikpiller, at mine Skrifter er ikke efter din Vansmag. Har du maalt Danner Kongens Grændse Pæle i America, gammel Grønland hos Valsisken, Acra og Acanien i Guinea med

6

meere? Men du er noget grøn om Næsen til Mysterier.

Anden Afklædelse

af

Paafugle-Fædrene til Høyere Eftertanke og Sandheds Skrifter- og Lovmæssige Opkomst.

Unqvem ex Leone det er

Intet er got for Øynene;

Med Løin skal man fordrive Løinen.

San man siger i Ordsproget, hvilket dog for saa vidt er skadeligt, thi jeg vil fordrive Løin med Sandhed; man kan faae Colig, siger Fukssvanseren, af dem og Søvn med videre; var jeg nu saa uartig, at jeg vilde betale Min Herre med samme Mynt, og Skuepenge, veed du saa hvad jeg vilde sige om det Blasfime Skrift, det var got til at tørre, men jeg vil ikke sige mere, du forstaae mig nok, jeg vil inte være saa ufin for mine mange Ynderes og flere veltænkendes Skyl, som læser mine Skrifter med Fornøyelse ☉: contantement, og har den rette Indsigt i Vandel og Handel

7

til Dannemarkes Flor, og Hollænderens med samt Brandenborrens Undergang ☉: Ødelæggelse ☉! Ruin, men

her er du, med min Herres Tilladelse dog alt til Skikkelighed, saa dum som en Østers eller Sandskrubbe. Give du ville studere noget i mine og andre anstændige Patriots Dagbøger, især det Skrift Junior Philopatris kaldet, see ibid. saa skulde du snart sande det gamle Ordsprog: at inte skue Hunden efter Haarene, vid. Tydske lokkums Krønike. Men du er en Spradebasse og en Muskovit ꝛ: Tusind-Konstner med mere, og saa siger du, at der er faret en Tusendbeen i mig, da jeg laa og sov paa Crabben-Eyland, men det er alt efter din skalkagtige Maneer og Orgyderie. Var du med? Give der var farne tusinde saadanne i dig og hver ærlig Patriot, saa skulde vi flux finde Guldgruberne, Minerne og Bernstenen. See hist og her i mine trykte og utrykte Skrifter, i sær det om raadden Aal. Men saa længe I er Stratenjunker, tænker du kun lidt paa Manufacturerens Opkomst, som jeg og Philodanus, vi er nu de eneste, der holder Hævd over Patriotismus i disse Ateistiske Tider, naar du og andre gaar paa Maskerader og Blendværk og anden Uterlighed, at Italieneren og de Franske gustne Tøyter kand trække vor Guld og Penge

PR

XX 4

4

Fr | AN & P |

AN & Pk |

8

8 —s

ud, for Banco Sædlerne lar de os nok beholde, som vi begge har andmerket, og videre stal udføres i vedkommende Skrifter om Brændeviins Brænder af smaa Kron, som Lendser, Smallinger, Fugle Ærter og Rønnebær med videre. Det fornøyer mig dog at den velsignede Rug skal forspares. Give Philodanus ogsaa maatte naae den Glæde at faae nogle af hans Patriotismer opfyldte, i sær det om Banko Sædlernes behørig Afgang, naar det regner paa Præsten saa drypper det dog gierne paa Deynene, som Ordsproget lyder vid. Peder Syv. Men Koral Fangsten paa de Orkadiske Kyster staaer mig altid for Panden, men herom videre i et se parath Værk, om Kræfter forlenes. Jeg maa følge min Contrapart.

Tredie Artikel.

Indhold

Videre Oplysning og Gendrivelse til Fukssvanseren til behagelig Gensvar og Eftermæle.

Corn ufert illo cavetto latin men paa dansk

Naar man iblant Hunde Flok slaar, saa piver den som Hug faar.

9

Skriv nu du noget om Econemie ꝛ: Handelsager, saa vil jeg see hvad du veyer, men alt med Ondskaben at forjætte. Men jeg vee nok at det er ikke det officio eller bestilling, at jeg skal tale paa dansk med dig; thi ellers faaer dm vel Colig, som du siger jeg har. Hille mænd du er Studios, og derfor har ingen anden studeret end du. Til en ringe Gengæld ꝛ: reparacion, for dine Poetiske Blaffer og Huggertes, dog Uden Peteheia og Polemeja; thi der Latin forstaaer jeg inte ikke, vil jeg vise dig en bedre Prøve af min danske og latinske Poeterier:

Ebbe og Aage de Helte saa fro Siden de for Hunger af Skaane dro.

Bombyx, calyx, efox,

Tradux, volvox, befox.

Theophrastus, Kilian,

Bombastus. Kakadorian.

Det var i Østerige

At Prøyssen han gik ind Med sin A mee den rige Og med Godheden din.

Siunges om Vægter Visen.

Forresten er jeg altid andsvarlig for al den Forfang og Skade, der skulle reyse sig af den Ortograf og Stylere

jeg bruger, saavel i det Latinske som ægte Danske, Vestindianske, Karelske, Mesopotamiske og Ily-

10

riske med videre. Det skeer og undertiden dog sælden, for mit Sinds Roligheds Skyl at jeg poeterer, men da er de ligesaa flydende, som du nok seer, og gelingende som dine. Du seer et ringe Exempel hist og her. Men hvad du skriver om min Persohn og Ægenskaber, da er det kun lutter Tant og en skammelig Irettesættelse. Ligesom jeg skulde locere hos en Skomager i Grønne Gade, og ikke fornøye ham for Leyen til Huus Fornødenhed, da skal ingen saadant Lovmessig bevislig gjøre. Af samme Sylte og Surdey er det, at du taler om min Beklædelse, at den kun ringe og Luslit. Give du og enhver vilde lade Jer lokke og leede om ey nøde af mit Exempel til Sparsomlighed, dog er det ey af trængsel, at jeg seer saa piller og nosselig ud; thi den ædle Skrive Frihed, som jeg priser, haver til al Takke fyldt min Dressel og Fornødenhed.

Jeg haver og en skikkelig brun Klædes Kiol til Heers, som du nok ikke har seet mig i, men min gamle Rokkeluur, som du taler om kan jeg ikke aflegge eller lade komme uden for Familien for Kierligheds Skyl, saasom den er en Efterladenskab af mine Oldefædre og virket af min salig Farmoder paa Spraase; Af lige Beskaffenhed er det og med min Paryk, som nu i fjerde Leed har vaaren i vor Familie,

11

item mine skønne Skin Buxer, som endnu er brugbare og i god Stand. Mit Lintøy begynder nu vel lit at smuskes, og behøver lit reparacion og Forfristelse, men det holder dog vel mig ud, for Eftertiden maa min Afkom, om nogen imod Formodning skulde findes, sørge fordets videre concervation til vor Navns Ihukommelse ∴ monument. Hvad min Hat er anbetræffende, da er den mig blevet foræret af Gubernøyren over de smaa syv Salt Eylande uden Navn i Archipelago liggende og Galunen har jeg kiøbt for Sølv og rede Penge i Patefisi Hovedstaden i Beschetten Eylandet. Ellers maa du vide, at jeg forliste mine beste Sager, da jeg leed Skibrud imellem Passaste og Sant Annegade paa alt mit Løsøre og Boelskab samt Manuskripter og Presioser til Tvilling Rigernes ubodelige Tab og Forlis; men jeg vil ikke tale mere om min Economie og Patriotisme, at du ey skal tænke jeg orves eller modes deraf, jeg skal i et andet Værk beskrive dig mine tvende Skiorter, som jeg nu, naar vi naaer Sante Ols Dag, har havt i 15 samfulde Aar, dog huer jeg ikke ret den ene længer, den begynder at blive mig saa sorte gul, og det er enda den jeg har slaaet min meste Liid til. Men jeg skal til Sommeren lade den udblege, og be-

12

hørig eftersee for de Sprækkers og Aabningers Skyl, som tildels lade sig tilsyne paa den, saa kan den endnu tiene i nogle Aar. Resten af dit Skrift fortieney ey at giennemgaas, eller giennemheyles, men det burre som en Skamflik ved Rakerens eller anden ærlig Mands Haand, at forbrændes, forbi du ikke har skyet dig at angribe mig, der ikke har skrevet uden til Landsens Velgaaende, Tarv og Frelse for at rædde ærlige Mæns Rygte. See det Skrift Sandheds Elskeres Besvarelse kaldet. Nu kommer du og overfalder mig selv. Saadan gaaer det Patrioter, men nu har jeg ogsaa sagt noget til dig, som heller ikke er ret got. Det kan nu tiene dig og andre til en Advarsel og Formaning, der anfalder uskyldige Folk, som jeg ikke skal mankere at hanthæve og forsvare imod Fortryggelse og Voldtagelse; thi hvo kan være sikker ∴ sekuur i disse farlige og forblommede Tider. De maa derfor, saa mange som ere min Bistand og Leyde begierendes, indsende deres Besværing til mine Bogtrykkere hist og her i Staden tilligemed Trykke Løn og en ringe Erkientlighed; thi endskiønt jeg er villig til at paatage mig sliig Tieneste, saa er det dog ubillig at forlange min Sved forgieves. Videre kan og ved en behagelig Samtale accorderes med mig om Prisen og hvad Formular, man

13

helst matte forlange; thi jeg har til adskillige Priser, hvoraf den jeg sidst udgav vel er den Beste, vid. Sandheds Elskeres Besvarelse; dog kand jeg forsikre, uden at flattere mig som ey er min Maade, at de alle ere gode og brugbare. Og aldrig skal nogen sige, at jeg haver hvæstet min Pen imod Uskyldighed, men heller contrario. Naa' de det gjør, saa skal ingen have Aarsag at klage over Fortrykkelse for Skrive Frihedens Skyl, da jeg nok skal stræbe saaledes at revse enhver i sær, at de ey skal løftes ved at komme igien, som jeg nu har gjort ved dig. Men nok om denne Egenskab.

Til

Det Respectuøse og Veltænkende Publicum min kiere salutems Helsen og Complement.

Jeg takker skyldigst for den store Begierlighed og Aprobacion ∴ Samtykke, hvormed

I har optaget og antaget mine Patriotiske

Skrifter til Eftertanke, men paa det I kan vide, hvad I endnu kan vente fra min ærbødigste Pen og Blekhorn, saa kunde I her see ligesom i en kort Hovedsum hvad jeg endnu har liggende til Fædrenelandets Tarv og Trang at afhielpe. Jeg haver alt citeret og anbragt nogle

14

i denne Bog nemlig det om Suur Sild at preperere og omdanne til Tyendes forsvarlige Kost og Læring, item om rodne Aal at forfriske og etablere i disse dyre og trange Tider: Om Brændeviins Brænde af Heyre, Klinte, Smelt, Smallinger, Skrællinger og andet Ukrut til Rugens Forsparing, hvilket let kunde sælges for 8 ß. Potten. Foruden vel bemelte Skrifter har jeg endnu til Tryggen færdig, som følger.

- 1) Om den behændigste Maade at sammensætte Sønder knusede Ægge Skaller paa for Nyttes Skyld, som nok vil udgjøre to maadelige Qvartanter.
- 2) Om Mixtnren af Silde Skiel og Fnuet paa Gløder til en behagelig Kraft Suppe grundet paa Erfaring som den beste Læremester.
- 3) Gratia probatum eller om at miste sin Forstand. Et Skrift, som jeg har arbeydet paa i 13 Vintre paa Crabben Eyland.
- 4) Det store Verk om Bankefisk, Berrefisk, Klipfisk, Klapfisk, Stokfisk, Lu defisk, Plokkefisk med videre.
- 5) Om at oprette en Klapjagt mod Rotter og Muus og Lopper og Luus

15

med andet deslige Utøy, alt grundet paa Erfaring.

- 6) Om medicinen af gamle Heste Skoe Søm, deraf at indrage et fornøveligt Lacsativ, deraf at indtage paa fastende Hierte, hver Torsdag Aften see herom Hendrich Smeds Heste Cuur.
- 7) Om Støvle Skafter af MuseSkind og andre Insekter.
- 8) Om et fornøveligt og fordeelagtigt Fiskeries Andstillelse i det Caspiske Hav til Røspetters og Pivarers nødvendige Indførsel med vider.
- 9) Et Pølse Pinde Magesins Andleggelse for paakommende dyre Tider Skyl.
- 10) Om et Svovelstikke Fabriqves Oprettelse til Skovens Opkomst og Besparelse, omtrent 60 Alfabeter stærk i stor Folio.
- 11) Om en Flodes Underholdelse paa Donau Strømmen, som Høylig kunde gøres behov I disse Rebelske Tider til Jødernes Ødelæggelse og Hamborgernes Adspredelse.
- 12) En dito paa Ishavet til at holde Tørken og Alsiren i Ave og behørig Respect.

16

- 13) Om en Boms Anleggelse over Øresund til Svenskens Nakdeel og Danskens Fordeel, at ingen sig derigiennem skal snige eller stiele i disse tyvagtige Tider.
- 14) Om at plante Sukker Rør paa Amager og Caffebønner paa Lessøe.
- 15) En Historisk Afhandling om Romernes seyerrige Voben nogen Tid har undertvunget Spraaøe.
- 16) Endelig et Diplomatsk Værk om Præsternes Adkomst til Pive Kraver, hvorudi bestemmes tillige Havets Længde.

Her seer du da ligesom i et Speyl, hvad jeg til Danner Kongens Riges Flor og Opkomst kunde prestere, naar jeg fik nogen Understøttelse. En behagelig prenumeracion kan daglig dags supscriberes om Morgenen tilig fra 11 til 12 hos mig selv.